

Læringspunkter fra det fællesnordiske lutherske projekt 'Dåb i forandring'

20. januar 2022

De følgende anbefalinger om dåb i de nutidige lutherske folkekirker er resultatet af et fælles nordisk studieprojekt, som blev gennemført i 2020-2022 af en gruppe forskere (se mere på www.churchesintimesofchange.org). Den 19.-20. januar 2022 blev anbefalingerne fremlagt til drøftelse med en større gruppe af engagerede praktikere, akademikere, repræsentanter fra Det Lutherske Verdensforbund og kirkeledere i Norden. Vores håb er, at dette vil bidrage til udviklingen af, hvordan dåben bør anskues og praktiseres i de nordiske lutherske folkekirker i en tid, der er præget af store forandring.

Anbefalingerne tager udgangspunkt i de temaer, der er identificeret i den anoterede bibliografi, og de identificerer udfordringer og relevante spørgsmål og peger på eksempler eller 'god praksis' i forhold til dåb, uden at det nødvendigvis indebærer tilslutning fra alle deltagere i drøftelsen. Desuden skal anbefalingerne ikke forstås som bindende politikker for de deltagende kirker, men som et oplæg til videre arbejde i gruppernes egne kontekster og bagland. Kort sagt kan anbefalingerne således bedst forstås som læringspunkter skabt ud fra et fælles studie og kritisk diskussion.

Et af studieprocessens vigtigste pointer er således den følgende liste over gennemarbejdede anbefalinger, som hermed deles af de nationale grupper med de deltagende kirker.

A. Kirke og samfund (statistik, kvalitative aspekter, samfundsforandringer)

Det anbefales at kirker:

1. overvejer de markante sociale forandringer som omformer vores samfund, og ser dem som et kald til at være kirker i mission.
2. betragter vores nuværende nordiske samfund som en invitation til at skabe teologi på en tidssvarende måde.
3. søger et mere tidssvarende sprog, der i dialog med traditionelle, bibelske symboler kan gøre kristendom relevant for mennesker i moderne samfund.
4. lærer at være kirker i et pluralistisk samfund, der deler den fælles offentlighed og arbejder sammen med mennesker med en anden religiøs tro og overbevisning.

B. Teologi (Luthersk, økumenisk, samtid)

Det anbefales at kirker:

5. arbejder med dåbsteologi på en måde der gør den tilgængelig og forståelig.
6. udvikler en rig og omfattende forståelse af de nådegaver og det menighedsfællesskab, som man modtager i dåben og forstår dem som nye muligheder for deltagelse i Guds mission i verden.

7. videreudvikler forholdet mellem dåb og alt det skabte – menneskeheden såvel som natur og miljø.
8. udvikler en forståelse af dåb som ikke kun relaterer til spædbørnsdåb, men også omhandler dåb af børn, unge og voksne.
9. arbejder videre med en dåbsforståelse i et økumenisk samarbejde.

C. Kommunikation (at møde medlemmer, uddannelse, kirkelig undervisning, kampagner)

Det anbefales at kirker:

10. forbedrer dialogbaseret kommunikation om dåb, inklusiv det teologiske aspekt af dåb.
11. kommunikerer om dåb på en måde der lægger vægt på tilhørsforhold og fællesskab.
12. klæder døbte på til at forstå deres egen dåb som en anledning til at tale om tro.
13. udvikler kirkelige undervisningstilbud om kristen tro for døbte og for ikke-døbte.

D. Praksis (ny liturgi, ny former for dåbspraksis)

Det anbefales at kirker:

14. undersøger forskellige former for dåbspraksis (fx særlige dåbsgudstjenester, drop in dåb, friluftsgudstjenester).
15. reflekterer over fadderens rolle og udvikler ressourcer til faddere.
16. undersøger hvordan man kan være i kontakt med religiøst blandede familier og forældre der har udskudt barnedåb i en bekræftelse af at 'Guds rige er deres'.
17. udvikler dåbsliturgier og -salmer der passer til forskellige aldre og livssituationer.
18. vedvarende fornyer og reviderer det liturgiske sprog og dåbspraksisserne.